

Ceremoniał – zasady ogólne

Ceremoniał szkolny jest zbiorem zasad określających zespołowe i indywidualne zachowanie się członków społeczności szkolnej (uczniów, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły oraz rodziców) podczas uroczystości szkolnych, a także państwowych.

1. Udział przedstawicieli danej społeczności w uroczystości powinno poprzedzić spotkanie, na którym zostaną zapoznani z jej programem i scenariuszem. Jeżeli uroczystość odbywa się poza terenem szkoły, a uczestnicy udają się na nią jako grupa zorganizowana, należy podać datę, godzinę i miejsce zbiórki. Ponadto, jeżeli planowany jest przemarsz uczestników na miejsce uroczystości, należy omówić sposób formowania kolumny marszowej oraz szczegóły dotyczące przemarszu (trasa, zasady bezpieczeństwa, osoby funkcyjne, środki łączności).
2. Wszyscy uczestnicy uroczystości powinni zostać zaznajomieni z ogólnymi zasadami przyjmowania postaw zasadniczej i swobodnej oraz zachowania się w typowych sytuacjach mogących mieć miejsce podczas uroczystości.
3. W przypadkach nieuregulowanych zapisami ceremoniału zastosowanie znajdują zasady ceremoniału wojskowego lub inne ustalone z organizatorem uroczystości.

Godło i flaga narodowa

1. Godło i flaga są symbolami państwa, do których trzeba się odnosić z należną czcią i szacunkiem. Znaki państwowe mają pierwszeństwo przed innym znakiem, np.: znakami samorządowymi, organizacji, instytucji itp. Znaki państwowe gospodarza mają pierwszeństwo przed równorzędnymi im w hierarchii znakami państwa, w imieniu którego odbywa się wizyta władz państwowych. Używane godła i flagi muszą być zgodne z wzorami określonymi w ustawie. Powinny być utrzymywane w czystości i dobrym stanie fizycznym, tj. nie mogą być zniszczone, uszkodzone, zgniecione, postrzępione, wyblakłe itp. Muszą być przechowywane tak, aby zabezpieczyć je przed zniszczeniem lub kradzieżą.
2. Godło należy umieszczać w sposób zapewniający mu należną cześć i szacunek. Poza wizerunkiem godła zgodnym z ustawą, możliwe jest eksponowanie wizerunku orła artystycznie przetworzonego, jednak nie może on zastąpić wizerunku ustawowego.

Pozycja godła w pomieszczeniach szkolnych to centralnie na ścianie na wprost wejścia, nad tablicą, albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia. Na tej samej ścianie lub części ściany, na której umieszczone jest godło, nie należy zawieszać innych obiektów np. kalendarzy, obrazów, zdjęć itp. Jeżeli poza godłem umieszcza się również inny znak np. godło województwa, miasta lub gminy, godło państwowe powinno być w pozycji uprzywilejowanej (wyżej).

3. Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w:
 - a) święta państwowe
 - b) wybory parlamentarne, prezydenckie, samorządowe
 - c) podczas żałoby narodowej
 - d) inne uroczystości wynikające z ceremoniału szkolnego
4. Szczegółowe wskazówki dotyczące postępowania z flagą państwową:
 - a) na fladze nie wolno umieszczać ani przyczepiać do niej żadnego znaku, litery, słowa, liczby czy rysunku,
 - b) wywieszona flaga powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną,
 - c) flaga powinna być tak umieszczana, aby nie dotykała podłoża, podłogi lub nie była zamoczona w wodzie,
 - d) flaga powinna być zabezpieczona przed zniszczeniem, zerwaniem lub upadkiem na ziemię, e) flaga powinna być wciągana na maszt i opuszczana w sposób energiczny, a jeżeli podczas jej podnoszenia wykonywany jest hymn, tempo podnoszenia flagi należy dostosować do czasu wykonywania hymnu tzn. zacząć i skończyć jednocześnie,
 - f) flagi nie wywiesza się podczas ulewy, wichury, innych niesprzyjających warunków pogodowych, które mogą spowodować jej uszkodzenie lub zabrudzenie,
 - g) flaga umieszczona przy mównicy powinna znajdować się na prawo od mówcy zwróconego twarzą do słuchaczy lub płasko na ścianie, nad mówcą lub za nim,
 - h) po przecięciu wstęgi w barwach państwowych z okazji uroczystości otwarcia obiektu szkolnego lub odsłonięcia pomnika albo tablicy, wstęgę należy zabezpieczyć tak, żeby nie upadła na ziemię, nie leżała na ziemi, ani nie była deptana,
 - i) w przypadku ogłoszenia żałoby narodowej flagę wywiesza się opuszczoną do połowy masztu w ten sposób, że podnosi się ją do samej góry, a następnie opuszcza do połowy masztu. Przy jej zdejmowaniu należy najpierw podnieść do samej góry, a następnie całkowicie opuścić. Jeżeli nie ma takiej możliwości (brak masztu), żałobę

można wyrazić wywieszając czarną flagę na pozycji na lewo od flagi państwowej lub poprzez przymocowanie do drzewca flagi czarnej wstęgi.

Ekspozowanie flagi RP z innymi flagami, np. organizacji krajowych, innych krajów lub organizacji międzynarodowych

1. Jeżeli wraz z flagą RP ekspozowane są flagi różnych krajów i organizacji, maszty powinny być tej samej wysokości.
2. Flaga RP powinna być podnoszona jako pierwsza i opuszczana jako ostatnia.
3. Flaga państwowa nie powinna być wywieszana na jednym maszcie lub drzewcu razem z inną flagą lub flagami.
4. Jeżeli flaga państwowa jest ekspozowana w jednej linii z innymi flagami (np. samorządowymi) lub flagami innych krajów, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną, tj. skrajną na prawo.
5. Flagi organizacji międzynarodowych (np. Unia Europejska lub NATO) nie mają statusu flag państwowych i powinny zajmować drugie miejsce w stosunku do flagi państwowej, tj. po lewej stronie.

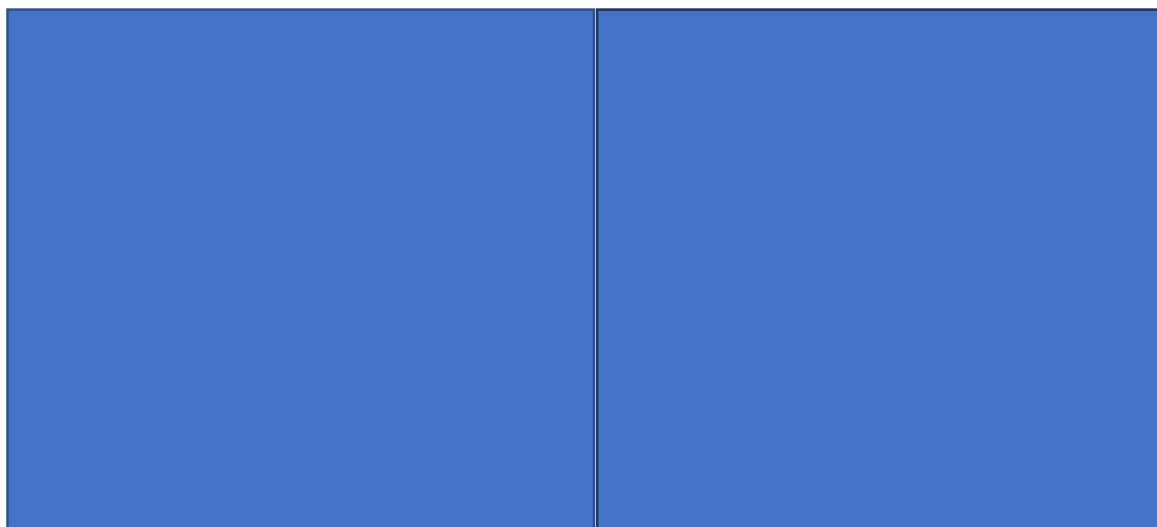
Hymn

Podczas wykonywania hymnu państwowego obowiązuje postawa zasadnicza, zachowanie powagi i spokoju oraz w przypadku mężczyzn zdjęcie nakrycia głowy (osoby cywilne).

Uroczystości i symbole szkolne

1. Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremoniał szkolny należą:
 - a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
 - b) uroczystość wręczenia szkole sztandaru,
 - c) nadanie imienia szkole i odsłonięcie tablicy poświęconej patronowi,
 - d) ślubowanie klas pierwszych
 - e) inne uroczystości szkolne odbywające się z udziałem sztandaru szkoły
 - f) uroczystości nawiązujące do rocznic ważnych wydarzeń historycznych: 2 Maja (święto flagi), 3 Maja, 11 Listopada.
2. Symbole szkolne to:
 - a) sztandar szkoły
 - b) logo szkoły

3. Wygląd sztandaru jest następujący:

Rys. 1. Awers sztandaru

Rys. 2. Rewers sztandaru

4. Logo jest znakiem rozpoznawczym liceum.

Należy je eksponować na dyplomach, oficjalnych pismach urzędowych szkoły, banerach, plakatach itp. Logo ma wygląd następujący:

Rys. 3. Logo szkoły

Poczet sztandarowy i Kompania Honorowa

1. Poczet sztandarowy wybiera się z grona uczniów klas mundurowych wyróżniających się w nauce, o nienaganej postawie i wzorowym zachowaniu w następującym składzie: dowódca pocztu, sztandarowy i asysta. Obok zasadniczego składu pocztu,

wybiera się również poczet „rezerwowy”. Wybranie ucznia do pocztu sztandarowego jest formą nagrody i szczególnego wyróżnienia.

2. Kompania Honorowa (KH) wybierana jest z grona przeszkolonych kandydatów – uczniów klas drugich, o dobrych wynikach w nauce i nienagannej postawie. Dowódcą Kompanii zostaje uczeń o wyjątkowo nienagannej postawie i wysokiej kulturze osobistej.
3. Kandydatury do składu pocztu sztandarowego i członków Kompanii są wybierane przez nauczyciela – opiekuna klas mundurowych, po zasięgnięciu opinii wychowawców klas i zatwierdzone przez Radę Pedagogiczną.
4. Sztandarowy nosi biało-czerwoną szarfę przewieszoną przez prawe ramię. Poczet sztandarowy ustawia się na prawym skrzydle kompanii honorowej, w odstępnie jednego kroku od niej w kolejności; asystent, sztandarowy, dowódca pocztu. Dowódca kompanii honorowej staje z prawej strony dowódcy pocztu, w odstępnie jednego kroku. W marszu poczet sztandarowy idzie trzy kroki przed pierwszą czwórką kompanii honorowej, tworząc trójkę (z prawej strony sztandarowego - dowódca pocztu, z lewej - asystent). Dowódca kompanii maszeruje trzy kroki przed sztandarem.
5. Osoby wybrane do pocztu sztandarowego i KH, a nie wywiązujące się z obowiązku z tego wynikającego, albo które swoją postawą uczniowską lub zachowaniem zdyskredytowały się w opinii członków społeczności szkolnej, zostają usunięte ze składu pocztu sztandarowego lub KH szkoły. Informacje dotyczące usunięcia uczniów ze składu pocztu podaje dyrektor do wiadomości społeczności szkolnej.
6. Obowiązkowym strojem członków pocztu sztandarowego jest: mundur. Insignia pocztu stanowią: biało-czerwona szarfa przewieszona przez prawe ramię do lewego boku (bandolier) - sztandarowy, zwrócona kolorem białym do kołnierzyka oraz czarne rękawiczki.
7. Asysta honorowa (Sztandar i Kompania Honorowa) uczestniczy w najważniejszych uroczystościach szkolnych oraz poza szkołą na zaproszenie innych placówek i instytucji. W przypadku, gdy asysta uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem.
8. W czasie uroczystości kościelnych poczet sztandarowy wchodzi do kościoła na wezwanie dowódcy po przybyciu do ołtarza księży celebransów. Poczet po dojściu do ołtarza prezentuje sztandar. Prezentacja sztandaru jest oddaniem honorów ołtarzowi i symbolom religijnym. Poczet sztandarowy przechodzi na wyznaczone miejsce, z

reguły jest to prawa strona patrząc na ołtarz. Poczciwi sztandarowemu może towarzyszyć kompania honorowa. Poczci sztandarowy może uczestniczyć w uroczystościach bez kompanii, natomiast kompania nie może brać udziału w uroczystości bez pocztu sztandarowego.

9. Podczas uroczystości o charakterze religijnym asysta honorowa postępuje zgodnie z regulaminami wojskowymi oraz przepisami liturgicznymi. Uczniowie wytypowani do udziału w uroczystościach o charakterze religijnym, jako oficjalna delegacja lub asysta honorowa, bez względu na wyznawaną religię i przekonania światopoglądowe – kierują się poszanowaniem zasad obowiązujących w danym wyznaniu. W trakcie tych uroczystości członkowie delegacji, jeżeli to możliwe zajmują miejsca siedzące, a kiedy wierni klęczą – przyjmują postawę zasadniczą. Ponadto w świątyni zdejmują nakrycie głowy. Kompania honorowa (pododdział honorowy) oraz poczet sztandarowy biorący udział w uroczystościach występują w nakryciach głowy.
10. Po zgromadzeniu się uczestników uroczystości patriotyczno-religijnej lub religijnej – asysta honorowa zajmuje miejsce wskazane przez organizatorów, a opuszcza je po zakończeniu uroczystości (przed rozwiązaniem zgromadzenia).
11. Po wejściu do świątyni poczet zbliża się do ołtarza, wnosząc sztandar w położeniu „Na ramię!”. Kiedy znajduje się kilka metrów od ołtarza głównego, przenosi sztandar w położenie „Prezentuj!”, zatrzymuje się na chwilę i (bez komendy) oddaje honory miejscu sprawowania liturgii, salutując sztandarem przed 3–5 sekund. Następnie sztandarowy przenosi sztandar do położenia „Prezentuj!” i wykonuje zwrot (w lewo lub prawo) i marszem udaje się w miejsce przewidziane dla pocztu w scenariuszu uroczystości.
12. Sztandarowy pocztu sztandarowego podczas mszy świętej:
 - a) wykonuje chwyt „Prezentuj!”: podczas czytania Ewangelii (od momentu, kiedy wypowiedane są słowa „Słowa Ewangelii według świętego...” do słów „Oto Słowo Pańskie”) i w trakcie Błogosławieństwa, kiedy wypowiedane są słowa „Niech Was błogosławi Bóg Wszechmogący, Ojciec i Syn i Duch Święty”;
 - b) salutuje w miejscu: podczas Podniesienia (od słów „On bowiem tej nocy, kiedy był wydany...” do słów „To czyńcie na moją pamiątkę”) oraz przed Komunią Świętą (od słów „Oto Baranek Boży ...” do słów: „...ale powiedz tylko słowo, a

będzie uzdrowiona dusza moja”). Oba te fragmenty mszy świętej są sygnalizowane dzwonieniem dzwonek bądź uderzeniem w gong.

13. Jeżeli uroczystość religijna ma jednocześnie charakter patriotyczny, podczas mszy świętej (zazwyczaj na jej zakończenie) są wykonywane polskie pieśni hymniczne – Rota, bądź „Boże coś Polskę”. Poczty sztandarowe salutują sztandarem podczas ich wykonywania.

Podstawowe zasady postępowania ze sztandarem

1. Podczas uroczystości sztandar jest trzymany przez sztandarowego będącego członkiem poczty sztandarowego.
2. Podczas trwania uroczystości sztandarowy nie wypuszcza go z rąk. Sztandaru w takich sytuacjach nie umieszcza się również w stojaku.
3. Określa się następujące chwyt sztandaru:
 - a) Postawa zasadnicza. W postawie zasadniczej ze sztandarem u nogi sztandarowy trzyma sztandar postawiony na trzewiku drzewca przy prawej nodze na linii czubka buta. Drzewce przytrzymuje prawą ręką powyżej pasa głównego, łokieć prawej ręki lekko przyciska do ciała. W postawie swobodnej również trzyma sztandar przy prawej nodze.
 - b) Sztandarem wykonuje się następujące chwyt: „na ramię”, „prezentuj” i „do nogi”.
 - Wykonując chwyt „na ramię”, sztandarowy kładzie drzewce prawą ręką (pomagając sobie lewą) na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45°. Płat sztandaru musi być oddalony od barku na szerokość około -30 cm.
 - Wykonując chwyt „prezentuj” z położenia „do nogi”, podnosi sztandar prawą ręką i ustawia w położeniu pionowym przy prawym ramieniu (dłoń prawej ręki znajduje się na wysokości barku), następnie lewą ręką chwytą drzewce sztandaru tuż pod prawą, po czym opuszcza prawą rękę na całą długość, obejmując nią dolną część drzewca. Wykonując chwyt „do nogi” z położenia „prezentuj” lub z położenia „na ramię”, przenosi sztandar prawą ręką (pomagając sobie lewą) do nogi.
 - Na podaną kompanii honorowej komendę „Na prawo (lewo) - PATRZ” sztandarowy wykonuje sztandarem chwyt „prezentuj”. Przeniesienie sztandaru do nogi następuje na komendę „BACZNOŚĆ”.

- Salutowanie sztandarem w miejscu wykonuje się z postawy „prezentuj”. Gdy odbierający honory zbliży się na 5 kroków, sztandarowy robi zwrot w prawo w skos, z jednoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy (30 cm), i pochyla sztandar w przód pod kątem do 45°. W tej postawie pozostaje dopóty, dopóki odbierający honory nie znajdzie się w odległości kroku za sztandarem. Wówczas przenosi sztandar do postawy „prezentuj”. W marszu salutuje się, opuszczając sztandar z położenia „na ramię” w taki sam sposób jak w miejscu. Sztandarowy pochyla sztandar na komendę „Na prawo - PATRZ”, natomiast bierze na ramię na komendę „BACZNOŚĆ”.
 - Salutowanie sztandarem w marszu wykonuje się na komendę: „Na prawo patrz!”. Na zapowiedź komendy „Na prawo!” sztandarowy przenosi sztandar z położenia „Na ramię!” w położenie „Prezentuj!”. Po wybrzmieniu komendy „Patrz!” pochyla sztandar jak przy salutowaniu sztandarem w miejscu. Kończy salutować na komendę: „Baczność!”, kiedy to przenosi sztandar do położenia „Prezentuj!”. Następnie na komendę „Spocznij!” ponownie przenosi sztandar w położenie „Na ramię!”.
4. Wprowadzanie i wyprowadzanie sztandaru podczas apeli i innych uroczystości. Prowadzący uroczystość/dowódca uroczystości, zgodnie ze scenariuszem uroczystości, podaje w odpowiednim momencie komendę: Całość/Pododdziały Baczność! Na prawo patrz! Sztandar XXV Liceum Ogólnokształcącego wprowadzić! Przed zakończeniem uroczystości (lub jej części oficjalnej – przed występami artystycznymi, koncertem, poczęstunkiem itp.) prowadzący podaje komendę: Całość/Pododdziały Baczność! Sztandar XXV Liceum Ogólnokształcącego odprowadzić!”.

Poczet flagowy

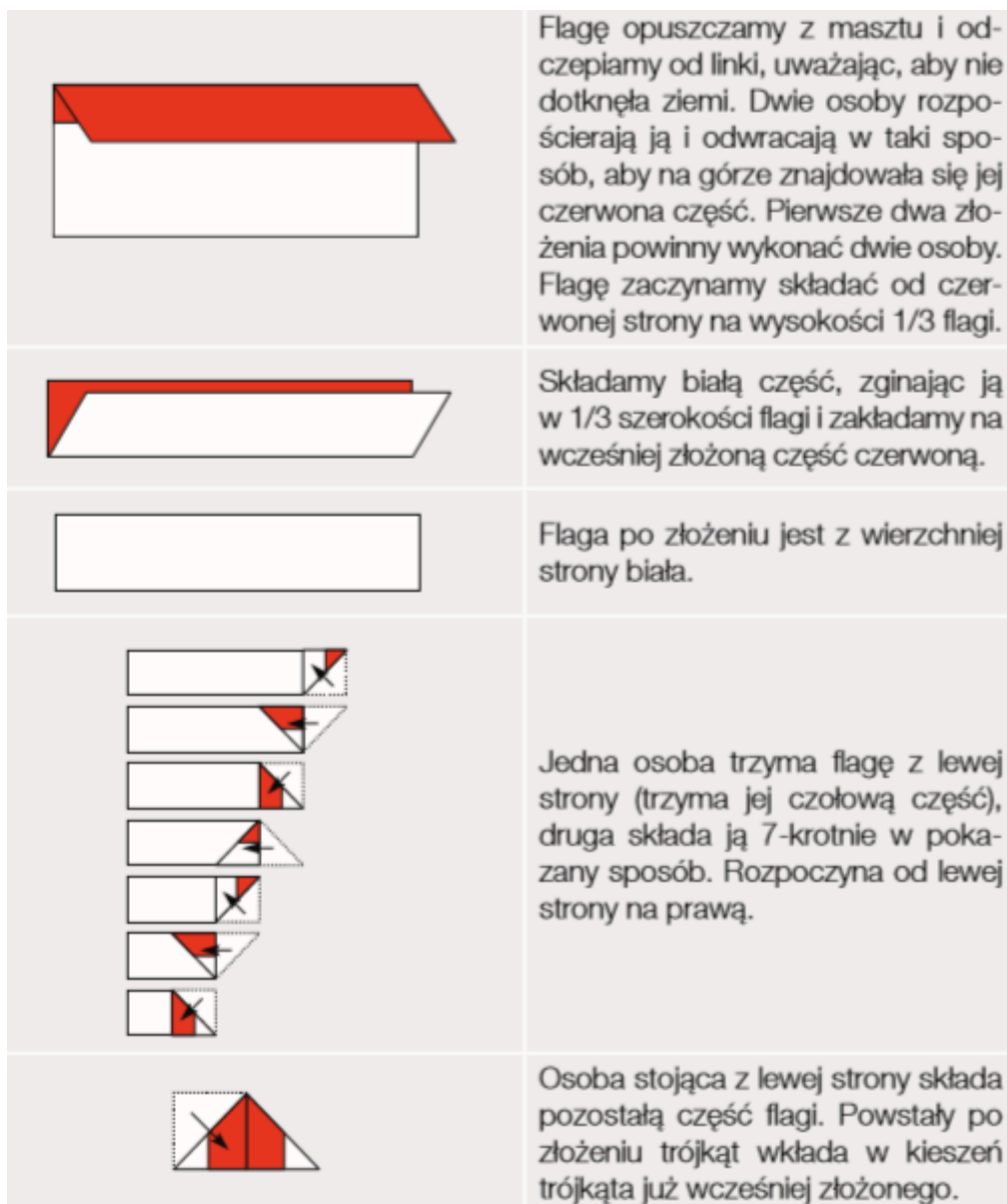
1. Do podnoszenia i opuszczania flagi państwowej na maszt wyznacza się poczet flagowy w składzie: dowódca pocztu, flagowy i asystujący.
2. Flagę państwową podnosi się podczas uroczystości szkolnych, takich jak: rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, uroczysty apel okolicznościowy, nadanie imienia szkole, wręczenie sztandaru, jak również podczas uroczystości państwowych.
3. Scenariusz podniesienia flagi państwowej wygląda następująco. Prowadzący uroczystość podaje komendę: „Poczet flagowy! Do podniesienia flagi państwowej –

MARSZ!” Poczёт występuje z rejonu wyczekiwania i maszeruje wyznaczoną wcześniej, możliwie najkrótszą, drogą w kierunku masztu. Flagowy niesie odpowiednio złożoną flagę na przedramionach zgiętych pod kątem prostym. Po podejściu bezpośrednio do masztu asystujący wykonuje zwrot w prawo bądź w prawo skos i ugina ramiona pod kątem prostym, a flagowy przekłada flagę na przedramiona asystującego. Flagowy i asystujący rozwijają flagę. Następnie flagowy przymocowuje flagę do linki, która do zakończenia tej czynności jest podtrzymywana przez asystującego. Po przymocowaniu flagi do linki asystujący wraca do szyku pocztu. Tuż potem prowadzący uroczystość podaje komendę: „Z okazji [tutaj wymienia nazwę uroczystości] flagę państwową podnieść!” Flagowy rozpoczyna wciąganie flagi na maszt. Jednocześnie wykonywany jest hymn państwowy (śpiewany przez uczestników uroczystości a cappella bądź z towarzyszeniem orkiestry, grany przez orkiestrę bądź odtwarzany z nagrania). Wykonywanie hymnu i wciąganie flagi na maszt powinny być zsynchronizowane, tzn. rozpocząć się i zakończyć w tym samym momencie. Podczas wciągania flagi na maszt dowódca pocztu flagowego i asystujący stoją w postawie zasadniczej. Pozycję zasadniczą przyjmują również wszyscy pozostali uczestnicy uroczystości. Po zakończeniu wykonywania hymnu państwowego oraz wciągnięciu flagi na wierzchołek masztu należy odczekać 3–5 sekund.

4. Opuszczenie i zdjęcie flagi państwowej zazwyczaj odbywa się na zakończenie uroczystości (stanowi ostatni punkt jej scenariusza) bądź już po jej zakończeniu i opuszczeniu miejsca uroczystości przez jej uczestników. W pierwszym wypadku przebiega ono w sposób wskazany w scenariuszu uroczystości. Opuszczanie flagi państwowej po zakończeniu uroczystości wymaga obecności pocztu flagowego oraz nauczyciela delegowanego przez dyrektora szkoły lub instruktora służbowego. W takiej sytuacji nauczyciel/dowódca uroczystości wydaje komendę: „Bacność! Poczёт flagowy do opuszczenia flagi państwowej MARSZ!”. Poczёт maszeruje do masztu, zatrzymuje się i przyjmuje postawę zasadniczą. Flagowy opuszcza flagę z masztu przy pomocy asystującego. Kiedy flaga znajduje się w najniższym położeniu, asystujący odwiązuje ją, składa odpowiednio, korzystając z pomocy flagowego, i kładzie flagę na przedramiona flagowego, po czym zajmuje swoje miejsce w szyku pocztu. Po złożeniu flagi nauczyciel/dowódca uroczystości wydaje komendę „W tył/lewo/prawo zwrot”. Poczёт wykonuje zwrot, nauczyciel/dowódca staje przed pocztem i wydaje

komendę: „Za mną – MARSZ!”. Dowódca oraz poczet maszerują do miejsca przechowywania flagi.

5. Sposób składania flagi przedstawiono na rysunku

Rys. 4. Sposób składania flagi

Wykaz aktów prawnych dotyczących symboli, barw narodowych oraz hymnu państwowego

1. Konstytucja RP (Dz.U. z 1997 r. Nr78, poz.483)

2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych(Dz.U.Nr.235 poz.2000)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej(Dz.U. 2005 nr 172 poz. 1439)
4. Ustawa z dnia 20 lutego 2004 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2004 nr 49 poz. 467)
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad podnoszenia flagi państwowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej przez polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne oraz inne oficjalne przedstawicielstwa i misje za granicą (Dz.U. 2002 nr 34 poz. 324)
6. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 1990 r. w sprawie ochrony nazwy państwa polskiego (M.P. 1990 nr 39 poz. 306.)
7. Ustawa z dnia 18 maja 1990 r. o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz innych ustaw(Dz.U. 1990 nr 34 poz. 199)
8. Ustawa z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1990 nr 10 poz. 60.)
9. Ustawa z dnia 10 maja 1985 r. o zmianie niektórych przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach (Dz.U. 1985 nr 23 poz. 100.)
10. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o godle ,barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.Nr7 poz..18 ze zm.) 11. Dekret z dnia 7 grudnia 1955 roku o godle i barwach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych(Dz.U Nr 47, poz. 3146ze zm.)